

2 MAR. 1966

Folketingets forhandlinger. (45)

705

29/10 65: 1. beh. af f. t. l. vedr. indkomst- og formueskat. (Kildeskat) m. m.

706

[Johan Asmussen.]

man bygger noget på, at en sådan ordening findes i Norge og Sverige, mener jeg, at man i alle tilfælde bør have ganske anderledes grundige undersøgelser af, hvordan disse ordninger har virket dér, og om baggrunden for ordningerne i det hele taget kan sammenlignes med den baggrund, som vi har i danske forhold.

I forbindelse med erfaringerne i Sverige kan der være grund til at pege på noget, som også det ærede medlem hr. Foged var inde på, nemlig den omstændighed, at ordningen i Sverige — formodentlig også i Norge — har medført et uhyrligt antal sager på grundlag af de vanskeligheder, som opstår for arbejdsgiverne, når de skal afregne den kildeskat, som de tilbageholder. Jeg må måske have lov at henvise til, at dette problem er behandlet i Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab, 1. hæfte 1964. Det fremgår deraf, at i Sverige, der indførte kildeskat i 1947, blev 303 personer i 1948 dømt for ikke-overholdelse af pligterne til tilbageholdelse af kildeskat. I 1961 var antallet steget til lige under 2.500 dømte, og i hele perioden fra 1948 til 1961 blev 30.000 mennesker idømt bøder eller frihedsstraf for handlinger, som først blev kriminaliseret i 1947.

Disse oplysninger forekommer mig at være overordentlig tankevækkende. I forbindelse med oplysningerne gøres der også rede for, hvad motiverne til at undlade rigtig overholdelse af reglerne egentlig har været for de arbejdsgivere, som er blevet dømt, og jeg vil gerne have lov til at citere et par linjer, der vedrører det spørgsmål. Forfatteren stadsfiskal Klas Lithner, Göteborg, nævner her først 2 motiver, dels almindeligt roderi, dels forsætligt underslæb, men som et tredje motiv nævner han den stærke stilling, som de ansatte i mange tilfælde indtager i forhold til arbejdsgiveren i efterkrigsårenes svenske samfund. De har derfor delvis haft mulighed for som et ansættelsesvilkår at kræve skattefri løn. Særlig når det gælder hushjælp, har man påstået, at dette var

sædvanligt. Der kan være grund til også at tage sådanne erfaringer med i betragtning.

Regeringen har som bekendt for at få kildeskatteforslaget til at glide ned eller for i hvert fald at indsure den bitre pille noget forsøgt at bevare skattefradragsretten. Jeg siger udtrykkelig forsøgt, for efter de undersøgelser og vurderinger, der er foretaget af særligt sagkyndige, tror jeg, at man må gøre sig klart, at det drejer sig om en illusion, og at skattefradragsretten i virkeligheden direkte eller indirekte vil bortfalde efter det foreliggende lovforslag. For den halvdel af skatteyderne, den del af lønmodtagerne, som skal kunne undgå efterreguleringer, vil skattefradragsretten, så vidt jeg kan se, i hvert fald helt bortfalde, og for den anden halvdel af skatteyderne er hele systemet, hvorefter man forsøger at indbygge skattefradragsretten, så gennemkompliceret og så overbroderet med uheldige følger, at skattefradragsretten som helhed kan siges at blive kompromitteret i skatteydernes øjne, og dette vil efter al sandsynlighed føre til en afskaffelse, en åbenlys afskaffelse før eller senere, og i virkeligheden er det jo også det, der er meningen.

En åbenlys afskaffelse af skattefradragsretten sker jo allerede efter det foreliggende lovforslag med hensyn til formueskatten; den har man på forhånd opgivet at indkalkulere. Jeg kan herom henvise til en artikel i Skattepolitisk Oversigt 1964, side 179; i det hele taget går jeg ud fra, at alle de artikler om dette emne, der har været i Skattepolitisk Oversigt, vil indgå som materiale under udvalgsbehandlingen.

Det forekommer mig temmelig åbenlyst, at man kan sige, at de eventuelle fordele, kildeskatteforslaget, som det fremtræder her, indebærer, betydelig lettere kunne opnås ad andre veje. Flere af de ærede ordførere har allerede været inde på det. Det drejer sig om problemerne i forbindelse med faldende indtægter, med udlændinge, der arbejder her og rejser uden at betale skat, og med danske, der rejser til udlandet